

PRIKAZI KNJIGA

B. Jergović*

Hrvatska radiotelevizija
Prisavlje 3, 10 000 Zagreb

Nenad Raos

Mala škola pisanja (za znanstvenike i popularizatore)

Nakladnici: Hrvatsko društvo kemijskih inženjera i tehnologa i Hrvatsko prirodoslovno društvo
Glavni urednik: Nenad Bolf; Tehnički urednik: Zdenko Blažeković; Recenzenti: Tihomir Marjanac, Tomislav Portada; Lektori: Mirela Piskač, Dunja Banović; Grafička priprema: Maja Raos Melis; Tisak: Kerschhoffset d. o. o., studeni 2019., broj stranica: 144, naklada: 600 kom.; ISBN: 978-953-6894-68-0

Malo tko ima tako dugo iskustvo urednika popularno-znanstvenog časopisa i znanstveno-popularnog pisca, autora izložbi i popularizatora znanosti kao dr. sc. Nenad Raos. On sa svojom novom knjigom postaje i prvi koji je napisao knjigu o dijelu svojeg iskustva – o pisanju o znanosti za javnost.

No nije samo njegovo iskustvo ono što ga legitimira kao autora takve knjige. Za takvo što možda treba i drugačiji 'pedigre', u njegovu slučaju to je i neka vrsta književnog "genetskog koda", no vjerojatno je dovoljna i kućna atmosfera u kojoj je knjiga dio življenja, možda čak i socijalnog okruženja s kojim se odvija posebna vrsta unutarnje komunikacije ili komunikacije s ukućanima oko određenog štiva. To nedvojbeno utječe na čitalačku kulturu, ali potiče i avanturu pisanja i osnažuje duh. To je sigurno još jedan dio Raosova legitimiteta kao autora male škole pisanja. Naime, prihvatiti se uređivačkog posla sa strašću jezičnog čistunca i štovatelja precizne misli nije lišeno hrabrosti u sredini koja cijeni izvrsnost, ali na nju polaže i pravo, ponekad ekskluzivno, a ponekad uz to i neopravdano. A 'izvrsnima' ukazivati na pogreške, ispravljati ih, pa čak i s izvjesnom drskošću inzistiranja da se prijedlozi i prihvate, kao i pokušavati 'podučavati' o tome kako se piše, sigurno je pothvat za koji treba imati hrabrosti. Pogotovo ako se poduka, kao što je to slučaj s Raosovom "Malom školom pisanja" u potpunosti gradi na primjerima iz stvarnog života, u kojemu nijedna sličnost sa stvarnim osobama ili rečenicama nije nimalo slučajna!

Raosova knjiga o pisanju za znanstvenike i popularizatore, naime, ima anegdotalni karakter, pogotovo u svojem drugom dijelu. Anegdotalna struktura takvog teksta dvosjekli je mač: Ona sigurno golica znatiželju, a možda i slavodobitan užitek ako prepoznamo autora redaka koje Raos tako nemilosrdno secira, razotkriva sve nedostatke i još k tome i kudi autore!

S druge strane, anegdotalni primjeri mogu biti manjak teksta ako autor ima pretenzije znanstvene analize ili priručničke svrhe teksta. No, budući da autor u ovom izdanju to sigurno nema, ostaje nam pomiriti se s idejom da će se možda i naše napisane riječi,

misli i ideje naći na tapeti i da će na našim neopreznim ili nepromišljenim rečenicama neki drugi autori učiti kako ni u kom slučaju ne pisati o znanosti za široku ili 'laičku' javnost.

A oni koji su to ikada pokušali znaju da je upravo takav diskurs najzahtjevniji i znatno teži od pisanja za znanstvenu publiku, za recenzente i one od kojih trebamo novac za istraživanja ili političku podršku, u smislu neke primijenjene politike. Jer to traži i malo talenta, mnogo dobre volje i vježbanja.

Nenad Raos duboko je svjestan toga da nekog naučiti pisati, a tome dodajemo i govoriti, znači učiti ga kako misliti. Pa kakvu nam on to školu mišljenja i pisanja nudi?

Autor "Male škole pisanja za znanstvenike i popularizatore" to objašnjava već u uvodu. Knjiga je strukturirana kao niz kratkih i jasnih poglavlja u kojima na primjerima kako ne pisati autor pokazuje kako bi bilo dobro sročiti isti sadržaj. Tako učimo o raznim pitanjima, od teme i njezine zanimljivosti i jasnoće, preko naracije s raznim pravilima strukturiranja i odabira odgovarajuće forme, sve do opreme teksta. Ali ima tu i 'Prenemaganja', 'Velikih riječi', 'Znanstvenih birokrata' i 'Poraza mišljenja' koje također nalazimo među poglavljima knjige Nenada Raosa, koju preporučamo za sve vrste pisanja, ne samo za znanstvenike ili popularizatore znanosti.

* Dr. sc. Blanka Jergović
e-pošta: b.jergovic@hrt.hr